หัวข้อสหกิจศึกษา การปรับปรุงพื้นที่คลังพัสดุให้มีประสิทธิภาพ ด้วยวิธีการจัดเก็บแบบแบ่งกลุ่มสินค้าและการปรับปรุงแผนผัง กรณีศึกษา บริษัท ปตท. อะโรเมติกส์และการกลั่น จำกัด (มหาชน)

ชื่อนักศึกษา นางสาวณัฐฐา ไทรนนทรีย์

อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา อาจารย์วีรวิชญ์ เลิศไทยตระกูล

ระดับการศึกษา บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการจัดการลอจิสติกส์และโซ่อุปทาน

พ.ศ. 2553

บทคัดย่อ

(Abstract)

โครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงพื้นที่คลังพัสดุให้มีประสิทธิภาพ ด้วยวิธีการจัดเก็บแบบแบ่งกลุ่มสินค้าและการปรับปรุงแผนผัง ลักษณะในเชิงสำรวจและเชิงพัฒนา ที่มุ่งเน้นที่จะนำผลการศึกษามาเพื่อปรับปรุง เปลี่ยนแปลง เพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพการทำงานปกติในองค์กร จากโครงการนี้พบปัญหา ในการจัดเก็บพัสดุใน Location ที่ไม่เหมาะสม อันเนื่องมาจากไม่มีการแบ่ง ABC Zoning ทำให้การเบิก-จ่ายพัสดุไม่มีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. Spare Part ต่าง ๆ จัดเก็บไม่เป็นระเบียบหมวดหมู่ตามประเภทและกลุ่มเดียวกัน ทำให้การค้นหาพัสดุเป็นไปด้วยความยุ่งยากเพิ่มภาระให้กับบุคลากรในการเบิก-จ่ายพัสดุ และใช้เวลามาก

2. การจัดเก็บพัสดุไม่เพียงพอ อันเนื่องมาจากไม่มีการวางแผนการจัดเก็บ

3.เมื่อกระบวนการทำงานของคลังพัสดุผิดพลาด ส่งผลทำให้การทำงานของคลังพัสดุบกพร่อง ส่งผลให้การทำงานในส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องไม่ต่อเนื่องด้วย

4. หากจัดเก็บอยู่ในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม ทำให้พัสดุเกิดความชำรุดเสียหายได้ง่าย

5. ทำให้เสียประโยชน์ในการใช้พื้นที่คลังพัสดุโดยไม่จำเป็น และเกิดประโยชน์สูงสุด

และพบปัญหาก่อนทำการปรับปรุงแผนผังของคลังพัสดุ (Improvement Warehouse Layout) ทั้งภายใน (Inside) และภายนอก (Outside) ของคลังพัสดุ ดังนี้

1. พื้นที่คลังพัสดุแคบ และไม่เป็นระเบียบ พัสดุวางเกะกะ ขวางเส้นทางเดินรถโฟร์ทลิฟท์

2. พนักงานรับพัสดุ-เก็บพัสดุ เกิดความสับสนแต่ละพัสดุได้ เนื่องจากไม่มีสัญลักษณ์หรือส่วนพื้นที่ที่ชัดเจน

3. กระบวนการบริการของคลังพัสดุ เกิดความล่าช้า

ผลการปรับปรุงพบว่า จากโครงการนี้ ทางด้านสถานประกอบการในส่วนของคลังพัสดุ AR1 ได้พิจารณาและเห็นชอบในการแบ่งกลุ่มการจัดเก็บพัสดุ (Class Based Storage Location Policy/ ABC

SPU CHONBURI

Zoning) ตามโครงการปรับปรุงดังกล่าว ซึ่งขณะนี้ได้ดำเนินการไปแล้ว 20 % ของพัสดุ Spare part ทั้งหมด และจะดำเนินการอย่างต่อเนื่องให้สำเร็จภายในระยะเวลา 1 ปี

และจากการปรับปรุงแผนผังของคลังพัสดุ (Warehousc Layout) ทางด้านสถานประกอบการในส่วนของคลังพัสดุ AR1 ได้พิจารณาและเห็นชอบได้ปรับปรุงในส่วนพื้นที่พักพัสดุชั่วคราว เคลื่อนย้าย Rack เสริม ตู้เก็บ Spare part และเครื่องใช้สำนักงานต่าง ๆ

นอกจากนี้ได้ทำการปรับปรุง Tag Location ไปแล้วบางส่วนบางพื้นที่ ในส่วนพื้นที่ที่เหลือ Zone A, Zone B, Zone C, Zone D และ Zone D จะทำการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องต่อไปทั้งคลังพัสดุ AR1 เพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้ง 3 คลัง ภายในระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี

ผลที่ได้รับจากโครงการการปรับปรุงคลังพัสดุโดยภาพรวม

1. ลดระยะเวลาในการค้นหาพัสดุ เนื่องจากมีการแบ่งกลุ่มการจัดเก็บสินค้าไว้เป็นหมวดหมู่แล้ว สามารถค้าหาได้ตรงพื้นที่ พัสดุไม่ปะปนกัน

2. มีพื้นที่ในการจัดเก็บพัสดุเพียงพอ ไม่กระจุกตัวกันของพัสดุ

3. ลดการทำงานที่ซับซ้อนของบุคลากรคลังพัสดุในการตรวจสอบ

4. ทำให้กระบวนการทำงานของคลังพัสดุไหลลื่น ตลอดจนฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

5. พัสดุอยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งาน มีอายุการใช้นานขึ้น เนื่องจากมีการดูแลรักษาพัสดุและจัดเก็บตามการแบ่งกลุ่มสินค้า

6. มีพื้นที่เหลือในการใช้สอยประโยชน์ด้านอื่น ๆ หรือสร้างมูลค่าการบริการเพิ่มขึ้นได้

7. ตอบสนองหลักกิจกรรม 5ส คือ สะดวก สะอาด สะสาง ถูกสุขลักษณะ สร้างนิสัย ส่งผลทำให้บุคลากรมีความสุขในการทำงาน ลดความเครียดในการทำงาน

สรุปผลการศึกษาการการจัดเก็บแบบแบ่งกลุ่มสินค้า (Class Based Storage Location Policy /ABC Zoning) และการปรับปรุงแผนผังของคลังพัสดุ (Warehouse Layout) ได้ดำเนินการเสร็จสิ้นไปแล้วบางส่วน และบางส่วนได้ดำเนินการไปอย่างต่อเนื่อง จะเห็นว่าก่อนการปรับปรุงโครงการนี้จากการสังเกต โดยการจับเวลาในการจ่ายพัสดุในแต่ละครั้งใช้ระยะเวลาเฉลี่ยประมาณ 5 นาที หลังจากมีการปรับปรุงจากโครงการนี้ ลดระยะเวลาในการจ่ายพัสดุในแต่ละครั้งไปได้ เฉลี่ยประมาณ 2 นาที ทำให้จ่ายพัสดุในแต่ละครั้งใช้เวลาไม่เกิน 3 นาที

SPU CHONBURI